

אומנות ברומניה

אדריכלות ברומניה בתים במבנה ביזנטי בצפון דוברוג'יה, שערי עץ בחבל סקיי, וילות מפוארות של הצוענים העשירים, יצירות מופת גותיות ובארוקיות, בטרנסילבניה בתים מסורתיים בסגנון עממי בכפרים, ושיכוני בטון בערים הגדולות. יש גם כנסיות מבוצרות בסיגנון סאקסוני בטרנסילבניה ומנזרים מבוצרים במולדביה אלה עם הציורים. בבוקורשט יש שילוב מרתק בסגנון אקלקי צרפתי עם נגיעות רוקוקו לבין מוטיבים מזרחיים וברוקיים.

ציור הציור מושפע מהתרבות הביזנטית בימי הביניים. רוב האיכרים היו בורים ולא ידעו לקרא בתקופת הביניים לכן צוירו ציורים בכנסיות ותארו סצנות מהתנ"ך ומהברית החדשה. הציורים הללו נועדו ללמד ולעודד את החיילים שיצאו להלחם בטורקים ומעטרים את הקירות של המנזרים בבוקובינה. רומניה בתקופה המודרנית פיגרה אחרי האסכולות באמנות שצמחו באירופה המערבית, יוצא דופן בולט היה ניקולאה גריגורסקו שיצירותיו מבוקשות עד היום בקרב אספנים. וזה לאחר שאחרים העתיקו יצירות והביאו אותן לרומניה. לא היה משהו אמיתי באמנות רומנית בציור. גאורגה פטראסקו – ציוריו מתארים את חיי היום יום היה אמן מודרניסט. יון צוקולסקו שילב בעבודתו מוטיבים דקורטיביים של שטיחים מסורתיים ממולדביה. משנת 1989 התעוררה האמנות הרומנית, והמדינה נתונה בפרץ יצירה חסר תקדים, אמנים מתנסים במגוון סגנונות ונושאים שדוכאו או הודחקו לפני המהפכה.

צלמיות זכוכית ציור שנעשה על זכוכית ומעץ פופולארי היום כאמנות עממית זה מנהג איכרי שמקורו בביזנטיון התפשט ברומניה החל מהמאה ה-17. הצלמיות – איקוניות – שנועדו להגן על הבית מרוחות רעות היו אפופות אמונות טפלות ורגשות דתיים עמוקים. ציירי הצלמיות ברומניה מהמאה ה-19: דיוניסייה יוגה, מריה קיפור וטודור טוקארי. בת זמננו כיום: ג'אורג'טה מריה עבודותיה מוצגות בגלריות ברחבי העולם.

פיסול הפסל המפורסם והידוע ביותר הוא קונסטאנטין ברנקווי פיסל בעץ והארד והפסלים שלו מצטיינים בעידון מתוחכם המסווה מחשבה עמוקה ותשוקה עזה שהושקעו בהם. יצירותיו מוצגות במרכז פומפידו בפריז הפסל והמעצב אנאטול קוסאק יליד מולדביה ידוע כיום בפסלי העץ המקוריים פרי יצירתו.

תיאטרון וקולנוע בית התיאטרון הראשון שנבנה ברומניה של היום היה כנראה בעיר היוונית העתיקה איסטריה. התיאטרון הראשון ברומנית החל לפעול בשנת 1817. כיום יש תיאטראות בכל עיר ועיירה גדולה וכן מספר בתי ספר מכובדים לתיאטרון. ישנו גם תיאטרון יידיש מקצועי והראשון שבהם הוקם ביאשי בשנת 1876, ומאוחר יותר עבר לבוקורשט. קולנוע החל בשנות ה-90 והוא צובר בשנים האחרונות תאוצה והכרה בפסטיבלי סרטים בינ"ל כמו פסטיבל קאן. עשרות סרטים מכל העולם מוקרנים מידי שנה במסגרת פסטיבל הסרטים של טרנסילבניה המתקיים בקלוז נאופקה.

ספרות הסיפור הרומני החל כמסורת בעל פה, עד לאמצע המאה ה-19 ואז החלו להעלותו בכתב, לרומניה שני סופרים היסטוריים ידועים, האחד אמינסקו, חי לפני 200 שנה וכתב שירים רומנטיים בהשראת אגדות עם וההיסטוריה של רומניה, לאות הוקרה פניו הוטבעו על השטר דל 500 ליי, הסופר השני הוא קאראג'יאלה המזכיר בסגנונו את מרק טווין או צ'יכוב, כתביו לעגו בעדינות לתרבות החיקוי של החיים ברומניה שניסו להידמות לחיים במרכז אירופה פריז וכו',